

14. Омельчук О. В., Левицька Л. М. Діджиталізація суспільства і гаджет-залежність сучасної молоді – покоління Digital Natives. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 3К (123). С. 296-300. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/32896>
15. Психологічний словник / Автори-укладачі В. В. Синявський, О. П. Сергеєнкова / За ред. Н. А. Побірченко https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/0_Serhieienkova_IL.pdf
16. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
17. Шель Н. В. 2025. Емоційне виснаження та втома під час війни. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса*. Серія Психологічні науки. Січень 2025. С. 80-87. [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.2\(5\).9](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.2(5).9).

БАНДРІВСЬКИЙ АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ, студент БП-4 «Психологія», НаУКМА, **ГОЛУБЄВА МАРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА**, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки, НаУКМА

КОНФЛІКТ МІЖ ІНДИВІДУАЛЬНИМИ ОСОБЛИВОСТЯМИ МИСЛЕННЯ ТА ПРОФЕСІЙНИМ САМОВИЗНАЧЕННЯМ СТУДЕНТСТВА

Вступ. Сучасна соціальна нестабільність та обмежені можливості довгострокового планування ускладнюють усвідомлення власних професійних перспектив студентів/студенток і посилюють розбіжність між індивідуальними особливостями мислення та професійним самовизначенням вітчизняного студентства. Наразі особливо цей процес посилюється під час воєнного стану в Україні.

На нашу думку, актуальність досліджуваної проблеми полягає у зростанні кількості внутрішньо-особистісних конфліктів у студентській молоді в умовах воєнного часу.

У роботі використано підходи, представлені у працях С. У. Гончаренка, В. В. Синявського та О. П. Сергеєнкової.

Метою тез є висвітлення внутрішньо-особистісного конфлікту молоді, що виникає на ґрунті розбіжності між професійним самовизначенням та індивідуальними особливостями мислення, які не завжди враховуються під час вибору майбутньої професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. У юнацькому віці особистість орієнтується на зовнішні чинники: соціальні очікування, престиж професії, поради значущого оточення, при цьому маючи обмежене усвідомлення власних когнітивних схильностей та психологічних ресурсів.

У юнацькому віці як ніколи гостро стоїть проблема професійного самовизначення, оскільки саме в цей період формується спрямованість

особистості на майбутнє та здійснюється вибір подальшого життєвого шляху. Водночас процес професійного вибору нерідко супроводжується виникненням внутрішньо-особистісних конфліктів, пов'язаних із невідповідністю між обраною або очікуваною професійною діяльністю та індивідуальними психологічними особливостями особистості, зокрема стилем мислення.

Як зазначають дослідники, професійне самовизначення є поетапним процесом, що включає формування готовності до вибору професії, здійснення самого вибору, професійне навчання та оволодіння професійною майстерністю (Синявський, Сергеєнкова, 2007, с. 228). Водночас саме початковий етап – формування готовності до вибору потребує самопізнання, в тому числі усвідомлення індивідуальних особливостей мислення. Ігнорування цього аспекту може зрештою призводити до ситуації, коли формально усвідомлений і навіть соціально схвалений професійний вибір вступає у внутрішній конфлікт із реальними потребами особистості.

На розвиток такого конфлікту впливає соціальний тиск з боку близького оточення. Цей тиск ускладнює переосмислення помилкового вибору та сприяє накопиченню внутрішньої напруги. У результаті молода особистість може переживати кризовий стан, не усвідомлюючи його причин і не маючи ресурсів для конструктивного подолання. Професійне самовизначення, як процес усвідомлення себе суб'єктом конкретної діяльності, передбачає адекватну самооцінку індивідуально-психологічних якостей, що неможливо без урахування особливостей мислення (Гончаренко, 2007, с. 275).

Отже, неврахування індивідуальних когнітивних характеристик на етапі професійного самовизначення підвищує ризик виникнення внутрішньо-особистісних конфліктів у юнацькому віці. Усвідомлення цього аспекту є важливим як для профілактики психологічних криз, так і для розробки ефективних програм психологічного супроводу професійного вибору студентської молоді.

Література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/106820/1/%D0%93%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.%20%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%281%29.pdf>
2. Психологічний словник / авт.-уклад. В. В. Синявський, О. П. Сергеєнкова; за ред. Н. А. Побірченко. Київ : Науковий світ, 2007. 214 с.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O_Serhieienkova_IL.pdf